

ESBO MARTHAFÖRENING RF
GRUNDAD 1906

ÅRSBERÄTTELSE
2022

Innehållsförteckning

Styrelsen	3
Kretsar och medlemmar	4
Verksamheten	6
Matlagning	6
Motion	6
Kultur	6
Möten och aktiviteter	7
Sociala insatser	8
Investeringar	9
Översikt: Evenemang år 2022	10

Omslagsbild:

Nykarleby älv eller Lappo å är något större än Esbo å. Bilden är tagen under Marthaförbundets vårmöte i april i Nykarleby.

Foto Nina Martola

ÅRSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2022

Esbo Marthaförening r.f. är en stor förening med starka rötter, fina traditioner och ett aktivt samhälleligt engagemang. Även år 2022 präglades delvis av covid-19. Från och med 1 mars upphörde visserligen coronarestriktionerna i Finland, men många fortsatte att iaktta försiktighet också efter det. På grund av den osäkerhet som rådde vid tiden när verksamhetsåret skulle planeras uteslöts vissa återkommande evenemang ur verksamhetsplanen.

STYRELSEN

Föreningen leds av en styrelse som består av ordföranden och en representant för var och en av de nio kretsar som Esbo Marthaförening består av. Vice ordföranden utses bland kretsrepresentanterna. Utöver styrelsemedlemmarna deltar föreningens kassör/bokförare, hedersordförande och sekreterare i styrelsemötena.

Styrelsens sammansättning från 20.2.2022:

Ordförande	Annika Wikholm	
Vice ordförande	Margareta Strömberg	Noux
Medlemmar	Beatrice Fallenius	Köklax
	Marina Selenius	Norra
	Tuula Holmberg	Bemböle
	Christina Fyhrquist	Mattby
	Ulla Lång	Marthini
	Anders Wikholm	Le Magnifique
	Jenny Roos	29:orna
	Marita Tiirikainen	Syrsorna
Hedersordförande	Margareta Wikstedt	
Sekreterare	Nina Martola	
Kassör	Anita Lindström	
Bokförare	Anita Lindström, Figurecraft	

Det har genomförts sammanlagt elva styrelsemöten under året. Av dessa var sex fysiska möten och fem e-postmöten. Två e-postmöten hölls kring frågor som aktualiserats mellan de fastslagna mötena medan tre gällde hedersteckensansökningar. De sistnämnda hölls separat med de tilltänkta märkesmottagarna (Annika Wikholm, Anita Lindström och Marina Selenius) uteslutna ur processen.

Föreningens teaterombud Asta Kolma har bokat biljetter till konserter och teaterföreställningar, men även under 2022 ställde covid-19 till en del problem under början av året.

Ny **revisor** från och med 2022 är CGR-revisorn Thérèse Haldin-Holmström från företaget Revico Grant Thornton Oy. Hon valdes på rekommendation av den tidigare revisorn Eva Bruun.

I styrelsen för **Märta Gahmbergs stiftelse** har föreningen representerats av Marianne Blom, Margareta Wikstedt och Anders Wikholm.

Annika Wikholm har varit ersättare i **Marthaförbundets centralstyrelse 2021–2022**

På Marthaförbundets årsmöte i Nykarleby 23.4.2022 tillsattes två valberedningskommittéer, en för val av ordförande för Marthaförbundet och en för val av medlemmar till förbundets centralstyrelse. I den senare ingår Marianne Blom från Esbo Marthaförening. Kommittén hade utsetts år 2021 och omvaldes i sin helhet. Marianne Blom är representant både för Helsingfors svenska Marthaförening och för de föreningar som tidigare tillhört Mellersta Nylands Marthadistrikt.

Mellersta Nylands Marthadistrikt upphörde vid årsskiftet 2021/2022.

Förtjänstecken. Under 2022 ägnade styrelsen fortsättningsvis en hel del uppmärksamhet åt administrationen av Marthaförbundets förtjänstecken (stora silvermärket och lilla guldmärket). Beställning av märken till bemärkta medlemmar ska numera göras av föreningen, inte av kretsarna, och det beslutades att föreningen skulle lösa in de märken som ägs av kretsarna. Under året fortsatte kartläggningen av hur många märken det finns och vem som innehar dem. På styrelsemötet 6.10 fastslogs inlösningspriset för lilla guldmärket till 118 euro och för stora silvermärket till 34 euro, vilket motsvarar 2004–2005 års prisnivå. På årets sista möte kunde styrelsen sedan utifrån den färdiga kartläggningen fastslå hur många märken föreningen skulle lösa in från varje krets.

Under året delades lilla guldmärket ut till åtta och stora silvermärket till sju medlemmar inom Esbo Marthaförening.

KRETSAR OCH MEDLEMMAR

Esbo Marthaförening består av nio kretsar, alla med aktiv verksamhet. Det sammanlagda medlemsantalet i kretsarna vid utgången av år 2022 var 428. Uppgifterna om kretsarnas medlemsantal i tabell 1 är hämtade ur kretsarnas verksamhetsberättelser. Tabell 2 liksom uppgifterna om medelålder i tabell 1 kommer från den statistik som Marthaförbundet sänder ut.

Marthinikretsen är den överlägset största kretsen med 110 medlemmar. Den har växt också under 2022. Den största ökningen i medlemsantal uppvisar dock Köklaxkretsen med hela elva nya medlemmar. Att Marthaföreningen än så länge är kvinnodominerad syns tydligt också inom Esbo Marthaförening. Bara 35 av de över 400 medlemmarna är män. Kretsen Le Magnifique, som i gengäld saknar kvinnliga medlemmar, står för merparten eller 20 medlemmar. Övriga manliga medlemmar återfinns i kretsarna Marthini och Norra (6 var), Mattby (2) och Bemböle (1).

Medelåldern för föreningens alla medlemmar är 60,69 år. En enda krets, 29:orna, uppvisar en medelålder på under 40 år medan medelåldern i fyra kretsar ligger på över 70 år.

Tabell 1. Medlemsantalet i kretsarna årsskiftet 2022/2023

Krets	Grundad år	Medlemsantal Årsskiftet 2021/2022	Medlemsantal Årsskiftet 2022/2023	Förändring	Medelålder
Noux	1912	18	17	-1	75,44
Köklax	1914	44	55	11	62,15
Norra	1922	57	57	0	65,63
Bemböle	1946	63	64	1	71,48
Mattby	1992	60	59	-1	74,45
Marthini	2003	106	110	4	47,81
Le Magnifique	2007	20	20	0	48,50
29:orna	2008	25	25	0	38,04
Syrsorna	2010	22	21	-1	76,05
Esbo Mf	1906	415	428	13	60,69

Tabell 2. Medlemmarnas åldersfördelning enligt medlemsregistret 1.1.2023*)

Åldersgrupp	Medlemsantal 2022	Ökning/minskning
Under 20 år	11	-1
20–30 år	24	7
31–40 år	14	3
41–50 år	84	6
51–65 år	103	1
Över 65 år	195	-1
Medlemsantal 31.12.2022	431	15

*) Att det totala medlemsantalet i tabell 2 är 431 beror på att det finns några medlemmar i medlemsregistret som inte är registrerade i någon krets.

VERKSAMHETEN

Också år 2022 präglades Esbo Marthaförenings verksamhet delvis av covid-19. På grund av den osäkra situationen när verksamhetsåret skulle planeras ansåg styrelsen att det var onödigt att göra upp planer för aktiviteter som sedan riskerade att gå i stöpet. Den traditionella höstutflykten genomfördes därför inte. Planerna på en resa till S:t Petersburg, som hade skjutits upp ett par gånger, skrinlades nu helt och hållet på grund av Rysslands angrepp på Ukraina. Årsmötet genomfördes digitalt och endast tre teaterföreställningar sågs i föreningens regi. På hösten kunde Må bra-dagar i alla fall genomföras. I kretsarna har det pågått en hel del aktiviteter sedan coronarestriktionerna togs bort och de sociala insatserna har varit betydande.

MATLAGNING

I juni kunde Esbo Marthaförening genomföra de sedvanliga sex matlagningskurserna för barn i årskurserna 1–6. Ny samarbetspartner var Ung Martha eftersom Mellersta Nylands Marthadistrikt hade lagts ner vid årsskiftet. Kurserna hölls 6–10.6 och 13–17.6 i skolköken i Storängens, Lagstads och Mattlidens skolor. Det sammanlagda antalet deltagare var 73.

För marthorna själva ordnades inga matlagningskvällar under år 2022

MOTION

Esbo Marthaförening brukar årligen ordna Må Bra-dagar för sina medlemmar, och på marsmötet beslöt styrelsen genomföra dagarna i och med att covidrestriktionerna hade upphävts. Offerter från några tänkbara platser togs in och valet föll på Majvik i Kyrkslätt. Må bra-dagarna genomfördes 7.9 och 10.9 med 49 resp. 17 nöjda deltagare.

Flera av kretsarna har också ordnat motions- och hälsoaktiviteter av olika slag.

KULTUR

Esbo Marthaförening uppmuntrar sina medlemmar till kulturella aktiviteter genom att boka och sponsra biljetter till olika **teaterföreställningar**. År 2022 blev det dock bara tre föreställningar sammanlagt. Till Svenska teatern hade det bokats biljetter till två föreställningar av *Mary Poppins*, 12.3 med 59 deltagare (39 marthor) och 27.4 med 18 deltagare (13 marthor). Den tredje föreställning var *Niin kuin taivaassa* på Kaupunginteatteri 2.4 med två deltagare. Föreställningen ersatte föreställningen 3.3 som ställdes in. Medlemmar i Esbo Marthaförening får ta med sig familjemedlemmar och vänner i den mån det blir platser över när alla intresserade marthor fått biljetter. Endast medlemmarnas biljetter sponsras, övriga deltagare betalar gängse pris.

Utöver de tre ovannämnda kunde marthor från alla kretsar anmäla sig till de två föreställningar av *Själarnas ö* på Svenska Teatern som Mattbykretsen bokade biljetter till. Biljetterna sponsrades inte av Esbo Marthaförening. Bembölekretsen skaffade i sin tur biljetter och ordnade busstransport till Raseborgs sommar-teater och musikalen *All Shook Up* och skickade ut inbjudan till de andra kretsarna.

Kris och Katastrof i Mumindalen ses på Lilla Teatern. I förgrunden Esbo Marthaförenings ordförande Annika Wikholm. Foto Ulla Lång

Andra pjäser som grupper av Esbomarthor sett är *Är det hett här* på Svenska Teatern, *Min fantastiska väninna* och *Kris och katastrof i Mumindalen* på Lilla Teatern samt *Pinocchio* på Finns sommar-teater. Flera kretsar har också besökt Fallåkers teater.

Kulturvenemanget Afton vid Esboån ordnades 7.6, och Esbo Marthaförening sålde grillkorv och våfflor med både söt och salt fyllning samt kaffe och kalla drycker. Medlemmar från de flesta kretsar ställde upp.

Många museibesök har också stått på kretsarnas program.

MÖTEN OCH AKTIVITETER

Esbo Marthaförenings eget **årsmöte** hölls 20 februari som onlinemöte med endast fyra personer på plats på Lagstad hembygdsgård. Antalet deltagare var 19 (18 föreningsmedlemmar och 1 teknisk organisatör). Detta kan jämföras med de omkring 50 deltagare det normalt brukar vara.

Marthaförbundets vårmöte hölls 23.4 i Nykarleby med möjlighet att delta också digitalt. Från Esbo Marthaförening fanns sexton marthor på plats medan ingen från vår förening deltog digitalt. Föreningen hade chartrat buss för färden och några Kyrkslättsmarthor åkte med eftersom det fanns gott om plats i bussen. Femton av deltagarna övernattade på hotell Juthbacka 23–24.4. På söndag förmiddag besöktes Kuddnäs museum,

Marthor i folkdräkt ska fotograferas på trappan till Kristliga folkhögskolan. Marthaförbundets vårmöte i Nykarleby, där sexton marthor från Esbo Marthaförening deltog. Foto Nina Martola

Topelius barndomshem. Gruppen visades runt av den eminenta guiden Laura Holm och inför hemfärden bjöd Esbo Marthaförening gruppen på kaffe i museets kafé.

Marthornas Kyrksöndag firades i Esbo domkyrka 27.3 på Marie bebådelsedag. Ett antal marthor från Esbo Marthaförening deltog i gudstjänsten och några bidrog med textläsning.

Inom de nio kretsarna samlas man regelbundet till kretsmöten med ett stort utbud på program och föreläsare. I juni ordnade Köklaxkretsen en heldags utfärd till Hangö och Tenala som folk från de andra kretsarna också kunde delta i.

En av de saker som kan sägas ha präglat aktiviteterna år 2022 är den livliga kontakten mellan kretsarna. Man har bjudit in de andra kretsarna till aktiviteter man ordnat. Det gäller både utflykter, teaterbesök, föreläsningar och jubileer.

SOCIALA INSATSER

Esbo Marthaförening r.f. bedriver en omfattande social och understödande verksamhet. I likhet med de närmast föregående åren fanns det 30 000 euro budgeterat för år 2022 för bidrag av olika slag. Under året delades knappa hälften ut, dels utifrån olika ansökningar, dels som stipendiemedel till de svenska grundskolorna i Esbo. På novembermötet beslöt styrelsen om utdelning av resterande medel eller en summa på ca 17 500 euro. Bidrag gick till Esbo svenska församlings diakoni- och kriskassa, Hyvä Arkis sommarverksamhet för barn, Folkhälsans och Ebufs luciainsamlingar, Frälsningsarmén, Kyrkans utlandshjälp/Kvinnobanken, Missionskyrkan i Ekenäs samt MartaCentr i Riga. Inbetalningar har vidare gjorts till Förbundet för mödra- och skyddshem, Mannerheims barnskyddsförbund samt till Rosa bandet för cancerarbetet. Slutligen har ett bidrag betalats till Esbo hembygdsförening, till Esbo-Grankulla krigsveteraner och lottor och till förmån för Håll skärgården ren.

Sammanlagt har understöd till en summa av 30 000 euro betalats ut.

Under året har Ukraina naturligt nog stått i blickpunkten och kretsarna har engagerat sig både för de flyktingar som kommit hit till Finland och för de hjälpbehövande i Ukraina. Hjälpn har bestått både av förnödenheter och av bidrag i form av pengasummor. En hel del har kanaliserats via Ukraine Aid.

Kretsarna har också haft andra sociala projekt och delat ut mängder av främst sockor men också vantar, mössor, sjalar och filtar som stickats eller virkats. En del kretsar har skaffat eget garn utöver det Esbo Marthaförening finansierat. Mycket av det som gjorts har distribuerats till mottagarna via diakonin i Esbo, Hyvä Arki och via Missionskyrkan i Ekenäs. Också förskolebarn och eftisbarn har fått sockor. Flera kretsar har bidragit till Lettlandshjälpn med hygienartiklar och andra förnödenheter och några kretsar understöder flyktingar och mindre bemedlade familjer. Vissa kretsar har också gjort egna inbetalningar till förmån för olika välgörenhetsorganisationer.

Esbo marthaförening kunde också som vanligt dela ut julblommor till de svenska åldringshemmen i Esbo.

Förnödenheter som ska gå till ukrainare i Esbo via diakonin. Tuula Holmberg skötte två leveranser. Fotot ovan är taget av Tuula själv och fotot t.h. av Kirsi Salonen som tog emot sakerna vid det ena tillfället.

INVESTERINGAR

Esbo Marthaförening har ett betydande kapital som är investerat via Aktia Private Banking. Placeringarna sköts i samråd med placeringsrådgivaren Tina Ropponen från Aktia Bank Abp. Hon gästade styrelsemötet i augusti för att informera om läget och diskutera placeringarna, och på hennes inrådan gjordes vissa omplaceringar i och med att marknadsläget var så oroligt.

Avkastningen på kapitalet används främst till sociala aktiviteter. Det totala bidragsbeloppet för år 2022 var som nämnt 30 000 euro.

Vi har ett tredje år med delvis decimerad verksamhet bakom oss på grund av covid-19. På senvåren kunde dock aktiviteter börja genomföras. Hösten har varit förhållandevis normal, även om vissa återkommande aktiviteter uteblev på grund av det rådde så stor osäkerhet om coronaläget när de mer långsiktiga planerna gjordes upp i början av året.

Nu ser vi med tillförsikt fram emot 2023. Martharörelsen behövs i en tid när kris följer på kris.

Esbo 24.1.2023

Styrelsen för Esbo Marthaförening r.f.

ÖVERSIKT: EVENEMANG ÅR 2022

Evenemang 2022
Esbo Marthaförenings årsmöte 20 februari
Mary Poppins på Svenska teatern 12.3, 59 deltagare varav 30 marthor
Marthornas kyrksöndag 27.3
Niin kuin taivaassa på Kaupunginteatteri 2.4, 2 deltagare, båda marthor
Marthaförbundets vårmöte 23.4 i Nykarleby (och digitalt). Från Esbo Marthaförening deltog 16 marthor.
Mary Poppins på Svenska teatern 27.4, 18 deltagare varav 13 marthor
Afton vid Esboån 7.6. Esbo Marthaförening sålde grillkorv och våfflor.
Matlagningskurser för skolelever i årskurs 1–6; 6–10.6 och 13–17.6; Lagstads skola, Mattlidens skola och Storängens skola. Deltagarantal totalt 73 barn.
Nordens kvinnoförbund rf (NKF) 8–12.6 på Island. Sommarkonferens och upplösning av organisationen. Ingen från Esbo Marthaförening deltog.
Norra kretsens 100-årsjubileum 26 juli
Må Bra-dagar 7.9 och 10.9 på Majvik, Kyrklätt. 49 resp. 17 deltagare
Helsingfors Strömmingsmarknad 2–8.10.2022. 6 medlemmar från EMF ställde upp i Marthaförbundets informationstålt